Journal of Economic Studies, vol. 4(2018), no. 1, pp. 235-241. DOI: https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-1-235-241.

6. Полторак А. С. Напрями удосконалення методичного інструментаріюоцінки стану фінансової безпеки України / А. С. Полторак,Н. О. Тусова // Економічний форум. – 2018. – № 2. – С. 224-330.

УДК 658.012

Приймак В.,

[1]*к.е.н.,доцент кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності,*

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Нетребчук Л.

ст. викладач кафедри банківської справи

Київський національний торговельно-економічний університет

Адаптація інструментів фінансового управління до викликів проектно-орієнтованої економіки

Сучасна модель управління проектами зазвичай припускає, що виконання проекту починається в звичномудинамічному середовищі, тому навичок керівників і менеджерів проекту єдостатньо, для того щоб подолати труднощі проекту (природній оптимізм ініціаторів проекту на передпроектній стадії), а отже досягти очікуваних інвесторами і зацікавленими сторонами результатів. Однак, проект, як одна з форм ведення бізнесу, нероздільно поєднуються з двома фундаментальними джерелами нестабільності сучасного світу: складнощів зовнішнього оточення і труднощіввуправлінні проектами як динамічною системою[1].Запорукою ефективності управління проектами, на думку провідних менеджерів проектів, в основному, є три показники успішності проекту: вартість, тривалість і якість [2]. Очевидно, що ці індикатори не завжди в достатній мірі відображають успішність проекту. Підтвердженням даної тези може бути тріада цілей компанії в залежності від джерел управлінського впливу, а саме: цілі власників і/або інвесторів, цілі топ-

менеджменту компанії (правління), системні цілі. По-перше, власники і/або інвестори зацікавленів отриманні максимальної вигоди від проекту, тобтов максимізації доходів, підвищенні рівня продаж, зростанніпродуктивності,зниженні обсягів витрат тощо. По-друге, керівники інституційної ланки управління (вони зазвичай є найманими працівниками) акцентують свої зусилля на ефективність функціонування системи управління проектами, що передбачає обґрунтування необхідності й аналіз реалізації проекту; планування (склад робіт, ресурси, послідовність і терміни робіт проекту, бюджет проекту, якість результатів і процедур контролю проекту); управління ризиками, комунікаціями, персоналом, контрактами, логістикою тощо; контроль ходу виконання і досягнення проміжних результатів проекту; аналіз результатів проекту і прийняття рішень про перегляд планів і витрат резервів управління; управління ресурсами в процесі виконання проекту; закриття проектів при досягненні цілей або у випадку недоцільності їхнього продовження. Основна мета керівника проекту – успішне завершення проекту (від результатів завершення проекту залежить їх винагорода). В той же час, мета діяльності будь-якої соціальної системи – дотримання принципів системного підходу незалежно від результатів, тривалості чи бюджету, що забезпечує системні цілі проекту, по-третє. Таким чином, фокусування корпоративного управління на окремих цільових індикаторах часто затінює реальні цілі проекту й обмежує його внесок у досягнення місії компанії.

Наявність в компанії навіть невеликого числа проектів(портфеля проектів – як інструмента стратегічного управління компанією), що виконуються одночасно, неминуче призводить до їх взаємодії і вимагає особливих системних інструментів і процедур,що забезпечують взаємоузгодження цілей проектів, управління ключовими ресурсами, перерозподіл і вирівнювання ресурсів між проектами, управління пріоритетами проектів і послідовністю робіт взаємозалежних проектів тощо.Трансформації портфеля проектів, як окремої підсистеми компанії є динамічними і нестійкими. Для них характерні особливі уявлення нелінійних складних систем, такі як: *критичність* (наявність таких

критичних значень параметрів проекту, які призводять до некерованості портфеля проектів – поява ірраціональних взаємодій між проектами переводить у нестійкий стан портфель проектів); *цілісність* (неприйнятність проведення декомпозиції системи), *динамічний хаос* (внутрішній стан, поведінка проекту не пов'язані з впливом зовнішнього середовища); *відсутність чіткого правила впливу* (управління проектами). Отже, дилема управління портфелем проектів компанії може бути вирішена шляхом побудови корпоративної методології управління портфелем проектів, що є набором процедур і внутрішніх нормативів, які їх регламентують, а також сукупність інструментів і методів управління проектами, що забезпечують реалізацію всіх проектів компанії за єдиними правилами і стандартами. Корпоративна методологія визначає як процедури управління (прийняття рішень за окремими проектами) на різних фазах життєвого циклу, так і вимоги до проектів у різних функціональних областях: фінанси, кадри, терміни, ресурси, ризики, якість, контракти,логістика тощо.

Створення і впровадження в корпоративної методології управління проектами можепосприятидосягненнюпозитивного ефекту в управлінні портфелем проектів компанії, а саме:єдиного розуміння суті проектного управління (принципи, задачі, методи, термінологію) компанії;підвищення прямої економічної ефективності проектів (більшакількість проектів досягають своїх цілей, а також мінімізуються відхилення від планових термінів і бюджету); чіткого розмежування повноважень і відповідальності між учасниками проектів, включаючи топ-менеджмент, менеджерів проектів і членів проектних команд;удосконалення оперативного контролю за ходом проектів за рахунок загальної системи проектної звітності;створення передумов для накопичення і використання бази знань за проектами, уникаючи попередніх помилок і повторюючи вдалі рішення.Система корпоративного управління проектами для українських компаній є достатньо трудомістким і дорогим процесом. Однак, впровадження проектно-орієнтованого управління в компанії забезпечує ефективний фінансовий інструментарій управління як окремими

проектами так і діяльністю компанії в цілому. Успішно реалізовані проекти є тим фундаментом, який формує майбутнє компанії і водночас компанія стає цілісним організмом, що здатний не тільки реагувати на зміни в його середовищі, але прогнозувати такі зміни.

Список використаних джерел:

1. Джаафари А. Управление проектами в век хаоса, или изучение профессионализма в XXI веке [Електронний ресурс] / Али Джаафари. 2016. Режим доступу до ресурсу: https://iteam.ru/publications/project/section_35.

2. A Guide tothe Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide). Sixth Edition. Project Management Institute, 2017. 800 p.

УДК 336.761/.763

Силантьєв С.О.

к.т.н, доцент, НУБіП,

Семантичне ядро старт контрактівна похідні фінансові інструменти

З 2021 року базовий фінансовий інструмент Libor вже не буде чинним для визначення ціни похідних фінансових інструментів (ПФІ) світового фінансового ринку, об’єм якого за оцінками BIS, станом на кінець 2017 року складав 531 трлн. дол. США [1]. У зв’язку з цим, наукові дослідження щодо виконання контрагентами зобов’язань на ПФІ контракти, пов’язані зі смарт контрактами. За визначенням Ніка Сабо, смарт контракт є об’єктом прикладного рівня децентралізованих автономних організацій і визначається як «набір обіцянок в цифровій формі, що включає в себе протоколи, за якими сторони виконують надані обіцянки". Зрозуміло, що платформою реалізації смарт контрактів на ПФІ, на даному етапі розвитку науки, є розподілений реєстр – блокчейн, в основі якого програмний код, що реалізує одну із моделей ціноутворення ПФІ [2, 3]. В умовах імплементації післякризового законодавства щодо регулювання світових фінансових ринків і виявлення нового типу ризику – модельного ризику, можливо створення змішаних,